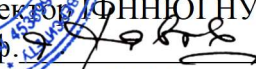

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ЮРИДИЧНИЙ ІНСТИТУТ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
КАФЕДРА КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ТА КРИМІНАЛІСТИКИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор ІФННЮІ НУ «ОЮА»

проф. Роман САВЧУК

«2» вересня 2024 р.

ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

**Профайлінг у запобіганні злочинності
ВК13**

рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
ступінь вищої освіти	бакалавр
галузь знань	08 Право
спеціальність	081 Право
освітня програма	Право

Розробники програми: к.ю.н., доц. Піщик Христина Зіновіївна

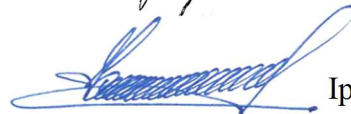
Затверджено на засіданні кафедри кримінального процесу та криміналістики (протокол № 1 від 30.08.2024 р.)

В.о.завідувача кафедри кримінального процесу
та криміналістики

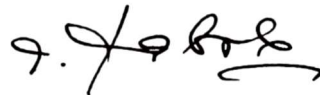
Віталій ЮРЧИШИН

Начальник навчального відділу

Ірина ЯЦКІВ

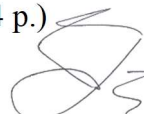
Гарант освітньої програми

Роман САВЧУК

Науково-методична рада (протокол № 1 від 02.09 2024 р.)

Голова науково-методичної
ради

Олег БЕЗНОСЮК

Заступник директора

Олег БЕЗНОСЮК

Івано-Франківськ – 2024

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Анотація

Навчальна дисципліна «Профайлінг у запобіганні злочинності» призначена для студентів, що навчаються за освітнім рівнем «бакалавр».

Дисципліна «Профайлінг у запобіганні злочинності» відноситься до циклу професійної та практичної підготовки навчального плану підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів вищої освіти ступеня бакалавр у Івано-Франківському навчально-науковому юридичному інституті Національного університету «Одеська юридична академія» у галузі знань 08 «Право», за спеціальністю 081 «Право».

Профайлінг – новий напрям соціопсихологічних наукових пошуків про прикладні аспекти поведінки людини, що сфокусовані на основних ідеях дослідження особистості у соціальних інтеракціях, виокремленні наукової та ненаукової оцінки та створення соціопсихологічного портрету особистості у єдності із соціальною інженерією, методологією та методиками проведення поведінкових та діяльнісних прогнозів. Сьогодні профайлінг застосовується в усіх сферах життєдіяльності суспільства: від соціальних медіа та бізнесу до запобігання злочинності й забезпечення безпеки суспільства. Методики та техніки профілювання підтвердили свою ефективність для вирішення проблем оцінки достовірності інформації при кадрових перевірках, службових розслідуваннях та в рамках кримінального судочинства з подальшою підготовкою процесуальних документів, висновків експерта та висновків спеціаліста тощо.

1.2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни «Профайлінг у запобіганні злочинності» полягає у формуванні уявлення щодо можливостей застосування пізнавальних технологій психодіагностики особистості

Завдання дисципліни «Профайлінг у запобіганні злочинності» полягають у опануванні навичок використання соціально-психологічних методик діагностики приховуваних мотивів та інформації, яка повідомляється, що ґрунтується на оцінюванні невербальної та вербальної поведінки; набутті практичних навичок застосування соціологічного, психологічного та кримінологічного профайлінгу; застосуванні технік процесуального інтерв'ювання для ефективного виконання завдань у сфері правової діяльності.

3. ТЕМАТИЧНИЙ ВИКЛАД ЗМІСТУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Теоретичні основи профайлінгу

Поняття профайлінгу. Передумови виникнення профайлінгу. Напрямки застосування профайлінгу. Сфери застосування профайлінгу.

Тема2. Характеристика загроз для транспортних об'єктів

Характеристика протидії загрозам. Способи протидії загрозам. Загальні підходи до виявлення потенційно небезпечних осіб. Технології профайлінгу для забезпечення безпеки на транспорті.

Тема 3. Ознаки у профайлінгу

Поняття ознак у профайлінгу. Значення ознак для виявлення потенційно небезпечних осіб та ситуацій. Значення ознак для виявлення потенційно небезпечних ситуацій. Профілі пасажирів. Профілі відвідувачів. Поняття норми у профайлінгу. Профілі персоналу.

Тема 4. Організація та технологія проведення профайлінгу на транспортних об'єктах

Загальні засади організації профайлінгу на транспортних об'єктах. Місця проведення профайлінгу. Етапи профайлінгу. Технології профайлінгу.

Тема 5. Методи перевірки пасажирів та відвідувачів

Контроль документів, що засвідчують особу. Контроль перевізних документів. Контроль візи. Методи огляду пасажирів.

Тема 6. Експрес-діагностика протиправних намірів потенційно небезпечних осіб

Експрес-діагностика як спосіб виявлення потенційно небезпечних осіб. Спостереження під час проведення експрес-діагностики. Технологія професійного спостереження. Поняття та зміст візуальної психодіагностики. Аналіз невербальної поведінки. Оцінка емоційного стану.

Тема 7. Психологічні основи спілкування при виявленні потенційно небезпечних осіб

Сутність міжособистісної комунікації. Вербальні засоби комунікації. Невербальні засоби та техніки спілкування. Технології виявлення неконгруентності зовнішніх проявів людини (неузгодженість мови, поглядів, емоцій, жестів, поз, комунікативних дистанцій).

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

4.1. Основна:

1.Алексеев О.О. Криміналістика[текст]: підручник. /В.В. Пясковський, Ю.М. Черноус, А.В. Іщенко, О.О. Алексеев та ін. К.: «Центр учбової літератури», 2015. 544 с.

2.Барко В.І., Ірхін Ю.Б., Морозова Т.Р. Никифорчук Д.Й. Психологічне супроводження оперативно розшукової діяльності в органах внутрішніх справ. Навчальний посібник. К.: Київський нац. ун.внутр.справ, ДП «Друкарня МВС України», 2007 р.92с.

3.Застосування комп'ютерних поліграфів при професійному кадровому відборі до правоохоронних органів України [Текст]: метод.посіб./ Мотляк О.І., Корж Є.М., Куценко Д.В. К.: Освіта України, 2019.144с.

4.Кокур О.М. Психофізіологія. Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 184 с.

5.Луценко О. Л. Психофізіологія: прикладні аспекти: навчально-методичний посібник. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2011. 55 с.

6.Чала Ю.М., Шахрайчук А.М. Психодіагностика: навчальний посібник / Ю.М. Чала, А.М. Шахрайчук. Харків: НТУ «ХП», 2018. 246 с.

Нормативні акти:

1.Закон України «Про судову експертизу»: зі змінами і доповненнями. Відомості Верховної Ради України. 2013. № 21. ст.208.

2. Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність»: зі змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. Режим доступу до документу <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2135-12>

3. Інструкція щодо застосування комп'ютерних поліграфів у роботі з персоналом органів внутрішніх справ України, затверджена наказом Міністерства внутрішніх справ України від 28.07.2004 р. № 842 [Електронний ресурс]. Режим доступу до документу <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1373-04>

4.2. Допоміжна література:

1. Маслоу А. Мотивація та особистість. URL: <https://psylib.org.ua/books/masla01/index.htm>

2. Зачек О. І., Дмитрик Ю. І. Застосування профайлінгу для протидії кіберзлочинності. *Соціально-правові студії*. 2020. Вип .4 (10). С.94-100

3. Леонтьєва І. В. Профайлінг особистості: чи є йому місце в сучасній педагогічній науці? Теорія та методика навчання та виховання. 2021. № 50. С.114-123. URL: <http://journals.hnpu.edu.ua/index.php/methodics/article/view/3508>

4. Леонтьєв Д. А. Теорія особистості А. Н. Леонтьєва. Енциклопедія практичної психології. URL: http://psychologis.com.ua/teoriya_lichnosti_a.n._leonteva.htm

5. Федчун Н.О. Деякі питання природи імпульсивних злочинів. *Кримінальна юстиція сучасної України: виклики та перспективи : матеріали*

Міжнар. наук.-практ. конф., присв. до 75-річчя д.ю.н., проф. Ю. П. Аленіна (м. Одеса, 20 листоп. 2021 р.) [Електронне видання] /відповід. ред.: Л. І. Аркуша, О.О. Торбас, В. А. Завтур; НУ«ОЮА». Одеса, 2021. С.262-266. DOI 10.32837/11300.16008

4.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. <http://www.nbuv.gov.ua> Бібліотека ім. Вернадського.
2. <https://nlu.org.ua> Парламентська бібліотека.
3. <https://www.naiu.kiev.ua/> Сайт НАВС.
4. <https://www.gp.gov.ua/ua/index.html> Сайт Офісу Генерального прокурора.
5. <https://mvs.gov.ua/uk> Сайт МВС України.
6. <https://www.npu.gov.ua/> Сайт Національної поліції України.
7. <https://ssu.gov.ua/> Сайт Служби безпеки України.
8. https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/ Сайт Верховного суду.
9. <https://unba.org.ua/> Сайт Національної асоціації адвокатів України.
10. <http://kyivinstitute.com/> Сайт Київського інституту інтелектуальної власності та права Національного університету «Одеська юридична академія».
11. <https://onua.edu.ua/ua/> Сайт Національного університету «Одеська юридична академія».
12. <https://sluga-narodu.com/beb/> Сайт Бюро економічної безпеки.
13. <https://dbr.gov.ua/> Сайт Державного бюро розслідування.
14. <https://nabu.gov.ua/> Сайт Національного антикорупційного бюро України.
15. <http://www.mon.gov.ua> – сайт Міністерства освіти і науки України.
16. <http://www.president.gov.ua> – сайт Президента України.
17. <http://zakon.rada.gov.ua> – сайт Верховної Ради України.
18. <http://www.reyestr.court.gov.ua> – сайт Єдиного державного реєстру судових рішень
19. <http://www.echr.coe.int/echr> - сайт Європейського суду з прав людини.

4.4. Міжнародні видання:

1. Cesare Lombroso. Criminal Man. Translated by Mary Gibson and Nicole Hahn Rafter. Duke University Press (2020). URL: <https://pdfcoffee.com/cesare-lombroso-criminal-man-duke-university-press-2006-pdf-free.html>
2. Douglas et al. Criminal profiling from crime scene analysis (2020). First published: September 1986 *Behavioral Sciences & the Law*. Vol. 4, Issue 4 – <http://ravenndragon.net/montgomery/crimprofiling.pdf>
3. Innes M and Innes H, 'Signal crimes, social reactions, and the future of environmental criminology' in Bruinsma G and others (eds), *The Oxford Handbook of Environmental Criminology* (Oxford University Press 2021).
4. The Navarro, J. & Karlins, M. (2021). *What Every Body is Saying. An Ex-FBI Agent's Guide to Speed-Reading People*. Sage Publications, Inc.
5. Paul Ekman Group is now offering FACS / Facial Action Coding System. URL: <http://www.paulekman.com/product-category/facs>
6. Wilson J.Q. *Thinking About Crime* (Rev. Edition) New York: Vintage Books

USA, 2022.